

OPRAVDU HNUSNÝ ZLOČIN

„Ne a ne a ne!“ odporoval umíněně Arnošt Vinš svému šéfovi. Takhle se s ním ještě nepohádal. Jeho vedoucí Pavel Houser nebyl hloupý, jak je většina o svých nadřízených přesvědčena. Tentokrát však po něm chtěl něco, co se mu z duše protivilo, a tak si postavil hlavu. „To, co po mně chceš, je naprosto hnusné a netické!“

„Možná to není úplně nejhezčí práce,“ připustil Houser, „ale my máme za povinnost veřejnost informovat. A ty jsi tady od toho.“ Domluvil a trochu zkřivil tvář bolesti. Chytil se rukou za břicho, jako by chtěl zkusit, zda bude na pohmat bolestivější. Arnošt však bezohledně přehlížel šéfovy bolestivé výrazy. Všeobecně se vědělo, že Houser má vředy na dvanáctníku, ale rovněž všem bylo známo, že toho zneužívá. Člověku s bolestmi většinou ostatní ustoupí nebo mu vyhoví.

„I kdybych to, nedej bože, udělal, co tam bude tak originálního, co by si čtenář nedokázal představit?“ oponoval mu.

„To nevím. Dokud ten rozhovor neuděláš, nedokážu uhodnout, s čím originálním přijdeš. Jej, to mě to zas bere,“ přivíral Houser bolestí oči.

„Já ti to povím!“ vedl si svou Arnošt. „S ničím!“ Naklonil se nad stůl nad Houserem, který jako by se chtěl schoulit do sebe.

„Jaké asi může mít pocity podobně postižená rodina?“ Arnošt začal předvádět, jak by se rozhovor odvíjel. Útočně se ptal

Houser, ale sám si odpovídal: „Jak se cítíte? – Strašně. – Je to pro vás velká ztráta? – Nepředstavitelná. Pro nás znamenala všechno... Vůbec nevíme, co bude dál. – Chtěli byste něco vzkázat? – Jo, aby to už nikdo nedělal...“ Tady jeho demonstrováný rozhovor skončil.

„A pak se sesypou na docela malé kousičky. Dostanou hysterický záchvat a bude konec. Nikdo by se jim nemohl divit. Nebo to ani sem nedojde. Budou brečet celou dobu. Myslíš si, že ti ubožáci mají náladu na to, aby je někdo zpovídal? Nemají! Chtějí mít klid! Dost na tom, co je postihlo. A já mám být tou neurvalou bestií, která se ještě nakonec bude tvářit otráveně, protože z nich nedostala ani slovo?“

„Nedělej mi kázání, Arnošte. Stále jsem tvým vedoucím. Snad po tobě tolik nechci. Udělej ten rozhovor.“

„Myslíš si, že někdo bude z takového rozhovoru odvázaný?“ opáčil pochybovačně.

„No jistěže! Jinak bych to po tobě nechtěl. Každý si rád přečte, jak těm lidem je! To je snad jasné jak facta,“ přisvědčil Houser naprosto samozřejmě. Jako by měl tip na tutovku v Sazce.

„Tak to je s naším národem hodně špatné a s našimi novinami také,“ konstatoval překvapeně Arnošt. „Jenže já se nesnížím na úroveň odporné hyeny! Klidně si na mě stěžuj.“

„No bóže, trocha hyenismu k naší práci také patří,“ zlehčoval jeho námitky Houser. „Na to by sis měl zvyknout.“

Ale to už Arnošt odmítal poslouchat. Přestal se nad Houserem naklánět. Chtěl odejít, ale jako by až teď zaregistroval, že šéf má potíže.

„Chceš zavolat záchranku, nebo pohřebák?“ zeptal se ho cynicky. Houser na něj místo odpovědi vytřeštil oči. Arnošt jen pokrčil rameny.

„Já jen, abys neřekl, že jsem ti nechtěl pomoci,“ konstatoval. Pak se otočil a vyšel z kanceláře.

„Do háje zelenýho, vrať se!“ pokusil se ho zadržet Houser. Zcela zbytečně. „Tak si běž třeba do horoucích pekel, primadono nadutá.“ Nejraději by ho vyhodil. Ale to nemohl, protože nad Arnoštem držel ochrannou ruku šéfredaktor. Vždyť po něm nechtěl zas tak moc. Jen aby udělal rozhovor s rodiči osmiměsíčního děvčátka, které brutálně zavraždil jeden z bývalých vězňů amnestovaných velkou milostí prezidenta republiky.

„Je to hajzl, takhle se mnou jednat. Co kdyby mě ty vředy doopravdy bolely?“ litoval se Houser. Pro jistotu si zmáčkl břicho ještě jednou.

„A hele, už to nebolí,“ ulevilo se mu.

Arnošt odcházel vítězně a každý, kdo ho potkal na chodbě redakce, to musel poznat. Jako by úspěšní lidé vyzařovali kolem sebe pozitivní auru. Bývají sebevědomější a usměvavější než ti, kterým osud není tolik nakloněn. A Vinšovi se v poslední době vyloženě dařilo. I dnešní malé extempore se šéfem rubriky patřilo k jeho vítězstvím. Přitom do třiceti let po něm tak říkajíc neštěkl ani pes. Jako absolvent filozofické fakulty pracoval v oboru, který s jeho studiem neměl vůbec nic společného. Dělal noční ostrahu v Nemocnici pod Petřínem. Člověk tam rozhodně nezbohatl. Měl však klid, hodně volného času a výběr z množství mladých sestřiček, které měly přímo v nemocnici ubytovny. Především však jistotu, že se na jeho pozici nebude nikdo tlačit.

Kolega, s nímž sloužil, byl velice tolerantní, a tak si někdy Arnošt mohl odskočit z práce do hospody U Bonaparta. Tady se seznámil s dramaturgem Československého rozhlasu Josefem Šindelářem. Při popíjení piva mu vyprávěl některé příběhy z noční nemocnice. Vždycky je trochu upravil, aby vyzněly dramaticky nebo komicky. Šindelář se jeho historkami skvěle bavil a jednou ho přemluvil, aby pro Rozhlas zkusil napsat hru.

Arnošt, posílněn několika pivy, mu ji slíbil. Byl přesvědčen, že napsat hru je brnkačka. Když pak ale zastrčil čistý list do psa-

cího stroje a začal vymýšlet příběh, nebylo to vůbec jednoduché, jak se na první pohled zdálo. Nakonec hru napsal. Šindelářovi se líbila, ale on se styděl. Vymínil si, že hra bude uvedena pod pseudonymem. Inscenace měla celkem slušný ohlas. Dramaturg ho přemluvil, aby psal dál, protože potřebovali nové autory. Arnošt si velice rychle spočítal, že dostane za jednu hru osm tisíc korun, navíc mohl psát nerušeně po večerech v nemocnici. A tak dále tvořil pod pseudonymem. Vybíral si nekontroverzní témata. Protože byl líný, produkoval jednu hru za dva měsíce, což dramaturga přivádělo k šoku. Byla to pro něj neuvěřitelně krátká doba a Arnoštovi to hodilo na tehdejší dobu docela slušný příjem.

Tehdy mu vlastně (kromě svobody) nic nechybělo. Tak se rok za rokem prokousával reálným socialismem. Občas, když už napsal několik her, měl velkou chuť napsat něco problematičtějšího. Ačkoli doba byla těhotná perestrojkou, dramaturg ho vždycky přemluvil, ať se do toho raději nepouští, že nemá cenu dělat si problémy. V rádiu prý každý chápe perestrojku jinak. Arnošt ho poslechl. Zvykl si na určitý příjem a nechtěl si přidělovat komplikace. Ale měl pocit, že upsal zas kus duše ďáblu. V takových chvílích chtěl utéct na Západ a zakusit skutečnou svobodu. Nikdy se k tomu však neodhodlal. Nemohl tady nechat mámu, která se po smrti jeho otce velice uskrovnila, aby mohl vystudovat. Už během studia si našel brigádu v nemocnici, aby jí ulehčil. Velice ji však zarmoutil, když po absolutoriu svoji brigádu proměnil na stálé pracovní místo.

„Na to jsi nemusel studovat!“ vztekala se. „Nebo jsi to mohl říct. Já jsem si místo toho, abych tě držela na škole, mohla užívat!“

Arnošt se s ní nechtěl přít. Měl celkem černé svědomí, protože jí neřekl o tom, že píše hry do rádia (a má tedy celkem slušný příjem). A tak si přes jednu referentku z OPBH (obvodní podnik bytového hospodářství), která zase potřebovala nedostatkové speciální léky pro syna, sehnal byt.